

Sammanträde torsdag 18 september 2008

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, Slakthusplan 4,
sammanträdesrummet Gotland, klockan 18.00 – 20.40

Ledamöter

Andreas Sturesson (kd) ordf.
Magnus Dannqvist (s) vice ordf.
Marie Ljungberg Schött (m)
Annika Davidsson (m)
Niklas Kristoffersson (m)
Christian Jobrant (m)
Mervi Mäkinen Andersson (s)
Lennart Pöppel (s)
Sonja Mogert (s)
Rosa Lundmark (v)
Jonas Eklund (mp)

Ersättare

Gustav Johansson (m)
Boris Kalanovic (m)
Joakim Gräns (m)
Claes Karlsson (kd)
Parvin Araghi (s)
Lars-Göran Carlsson (s)
Marie Antman (v)

Tjänstemän

Gillis Hammar, stadsdelsdirektör, Kristina Goldring, Marie Pettersson,
Thomas Björnstad, Lena Holmdahl, Leif Fransson, avdelningschefer,
Eva Engelbrektsson biträdande avdelningschef, Marie Broberg utredare,
Inga-Karin Mellberg nämndsekreterare

Personalföreträdare

Camilla Nilsson, Kommunal

Dag för justering

Fredag 26 september 2008

Sekreterare

Inga-Karin Mellberg

Ordförande

Andreas Sturesson (kd)

Vice ordförande

Magnus Dannqvist (s)

§§ 1 – 29   Sekretess §§ 25-29

Öppen frågestund - Stockholmsenkäten

Britt Orustfjord Widell, stadsdelsförvaltningens preventionssamordnare, informerade om "Stockholmsenkäten". Sedan flera år tillbaka har drogvaneundersökningar genomförts i Stockholms stad. Dessa har under åren utvecklats till att omfatta även andra frågor som exempelvis skolfrågor och kallas nu "Stockholmsenkäten". Stockholmsenkäten genomförs vartannat år i grundskolans år 9 samt i gymnasiet år 2 i alla skolor som drivs av Stockholms stad. Friskolorna deltar frivilligt och i stor utsträckning. I årets enkätundersökning har drygt 13 000 elever deltagit.

Stockholmsenkätens syfte är att utgöra underlag för beslut om planering av förebyggande insatser. Den ger staden information om var geografiskt eller mot vilka gruppen arbetet bör riktas och i vilken omfattning.

Nämnden tackade för informationen, inga övriga frågor ställdes av de ca tio närvarande besökarna.

§ 1

Val av justerare och dag för justering, anmälan av justerat protokoll

Ordföranden Andreas Sturesson och vice ordföranden Magnus Dannqvist utsågs att justera dagens protokoll. Ordföranden meddelade att justering sker fredagen den 26 september 2008.

Protokoll från nämndens sammanträde den 21 augusti anmäldes justerat den 27 augusti. Protokollet läggs till handlingarna.

§ 2

Hundrastgård i Grynkvarnsparken – svar på medborgarförslag

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar på medborgarförslag från Bitte Johansson

Ärendet

Förslagsställaren framför förslag om att anlägga en hundrastgård i Grynkvarnsparken i Johanneshov, exempelvis i området närmast Bolidenplan. Förvaltningen hänvisar till den parkplan för Enskede-Årsta som antogs av stadsdelsnämnden i december 2007. I planen föreslås att planteringar och grusytor rustas upp samt att dammen delas upp i två delar. Förvaltningen föreslår att planen följs för parken och att investeringar i Grynkvarnsparken i första hand används till delning av dammen. Förvaltningen har dock tagit emot flera synpunkter och önskemål om hundrastgårdar i området och ser att behovet framstår som stort.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 29 augusti 2008.

Dnr 312-2008-002

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 3

Förslag om ny park i Högdalens centrum – svar på medborgarförslag

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar på medborgarförslag från Gustav.

Ärendet

Förslagsställaren framför förslag om att anlägga en park i området strax söder om busstorget i Högdalen. Förslagsställaren framför att området idag är rätt så försummat, trots det centrala läget.

Förvaltningen hänvisar till ett kommande planarbete i området och förberedelser finns för en byggnation av 12 lägenheter.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 22 augusti 2008.

Dnr 279-2008-002

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 4

Tertialrapport 2

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

1. Tertialrapport 2 – 2008 godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Omslutningsförändring om 29,1 miljoner kronor godkänns och anmäls till kommunstyrelsen.
3. Budgetjustering om 0,9 miljon kronor begärs för ökade kostnader för nivåersättning på nya gruppbestaden Kolmilan.
4. Omstruktureringsmedel begärs av kommunstyrelsen med 1,1 mnkr för restkostnader för lämnad administrativ lokal på Dalens allé 3.
5. Årsta hemtjänst begärs inrättas som resultatenheter för 2008.
6. Nya årsmål för indikatorer, som ingår i Tertialrapport 2 godkänns.
7. Redovisningen om de hemlösa godkänns.
8. Redovisningen av skrivelsen om brister i stadsdelsnämndens jämställdhets- och mångfaldsplan, från stadsdelsnämndens sammanträde 2008-06-12 godkänns.
9. Redovisningen av skrivelsen om personalekonomi, från stadsdelsnämndens sammanträde 2008-06-12 godkänns.
10. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen bedömer att samtliga kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året, med undantag för målet Jobb istället för bidrag som bedöms uppfyllas delvis.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 11 september 2008.

Dnr 419-2008-100

Yrkanden

Ordföranden Andreas Sturesson (kd), ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (m), tjänstgörande ersättaren Peter Backlund (fp) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförandens ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordföranden Magnus Dannqvist, ledamöterna Mervi Mäkinen Andersson, Lennart Pöppel, Sonja Mogert alla (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp).

”Nämnden godkänner i huvudsak förvaltningens förslag till beslut Därutöver vill vi framföra följande.

Förvaltningen redovisar ett överskott med 17,8 miljoner kronor. Detta ska ställas mot situationen i stadsdelsnämndens verksamheter, där man bland annat inte uppnår måltalen för gruppstorlekarna inom förskolan, konsumtionen av alkohol och droger hos ungdomar, antalet hemlösa, antalet personer med egen försörjning samt de redan lågt ställda målen för inköp av ekologisk mat.

Återkommande rapporter om brister inom äldreomsorgen både från utomstående granskare och från den egna personalen i form av Lex Maria- och Lex Sarah-anmälningar visar att utvecklingen från ett stort underskott förra året till ett överskott om 10,3 mnkr i tertialrapporten inte bara kan redovisas i ekonomiska termer. Besparingar på uppåt 50 mnkr kräver uppföljningar av hur kvaliteten för brukarna och arbetsmiljön för medarbetarna påverkas såväl på kort som längre sikt.

Situationen inom äldreomsorgen med avknoppningar och centralupphandlingar av äldreomsorgen har även medfört negativa konsekvenser i form av tredubblade kostnader för inhyrd personal samt besparingar när det gäller enhetschefer. Vi vill betona att äldreboenden måste ha enhetschefer på heltid även under en upphandlingsprocess. SKTF har även uppmärksammat behovet av en biträdande enhetschef på beställarenheten. Det är en särskilt känslig period, då vare sig personal eller brukare vet vem som ska driva verksamheten framöver.

Tertialrapporten förstärker bilden av att de borgerliga partiernas budget inte är tillräcklig för att uppfylla utlovad kvalitet. Exempelvis varnade vi för att minska antalet drogförebyggande samordnare, eftersom sammanslagningen av förvaltningarna inte minskade antalet ungdomar. Nu visar tyvärr statistiken att konsumtionen av alkohol och

narkotika bland våra ungdomar ökar. Det var också ett tydligt missgrepp att lägga ned väl fungerande arbetsmarknadsinsatser i stadsdelen innan jobbtorgen fått en fungerande struktur. Ett tydligt tecken på detta är förvaltningsledningens diskussioner om att skapa "lokala" jobbtorg. Det är dock positivt att fler SL-kort har beviljats, vilket minskar antalet personer i stadsdelsarrest.

Vi delar fortfarande inte uppfattningen att en andel ekologiska livsmedel på 8 procent av inköpen – när de borgerliga partiernas mål är 15 procent – skulle vara förenligt med målet att en hållbar livsmiljö värnas och utvecklas. Tvärtom visar såväl det låga målet som den låga måluppfyllelsen att det är uppenbart att nämndens åtagande för en bättre miljö inte "uppfylls helt", eftersom nämnden saknar både resurser och kompetens för att miljöanpassa sin verksamhet och ta till vara invånarnas miljöengagemang.

Det skenande underskottet inom individ- och familjeomsorgen är oroande och det är positivt att förvaltningen hörsammat oppositionens tidigare krav om en översyn och nu tar hjälp av en utomstående konsult för att se över kostnadsutveckling och arbetsformer. Vi förutsätter dock att denna inte bara anger förslag på åtgärder utan även konsekvensbeskrivningar för kvaliteten i insatserna till brukare och medarbetarnas arbetsmiljö. Barn- & ungdomssektionens situation behöver följas fortlöpande, med tanke på tidigare arbetsmiljörapporter och vad som redovisas i ärenden till sociala delegationen.

Det är glädjande att nämnden erhöll medel för träningslägenheterna på Rågsvedsslingan, men desto mer bekymmersamt att verksamheten på Bryggan i Vantör inte erhöll de medel nämnden äskade i tertialrapport 1 särskilt med anledning av att stadsdelen är nästan den enda som har ökat andelen hemlösa enligt stadens översyn.

Det är positivt att förvaltningen ger enheterna möjlighet att göra investeringar för att förbättra miljö och standarder i de olika verksamheterna. Att satsningen på Rågsveds hälsoträdgårdar kan fullföljas ser vi som oerhört värdefullt för att höja livskvaliteten för våra äldre. Det är dock inte en lämplig budgetordning att en snäv budget läggs på verksamheterna för att hålla inne 20 miljoner i en "buffert". Resultatet har blivit omfattande kostnadsreduceringar under två tredjedelar av året för att under de sista månaderna genomföra omfattande insatser och upprustningar.

Vi vill också framhålla vikten av att stadsdelens handikapp- och pensionärsråd får möjlighet att ta del av nämndens tertialrapporter

vilket inte är fallet denna gång. Vilket föranlett pensionärsrådet att inte avlämna något yttrande.

Slutligen vill vi framföra att personalekonomiska bokslut är ett viktigt underlag i nämndens arbete och att vi gärna ser en fortsatt utveckling på detta område.”

Särskilt uttalande

Ordföranden Andreas Sturesson (kd), ledamoten Marie Ljungberg Schött m.fl. (m), tjänstgörande ersättaren Peter Backlund (fp) ”Tertialrapport 2 visar att stadsdelen har en god ekonomisk utveckling. Jämfört med månadsrapporten i augusti har överskottet ökat ytterligare. Genom insatta åtgärder och god budgethållning skapas nya resurser för att utveckla och öka kvalitén i våra verksamheter.

Satsningar görs nu på ett flertal områden. Ett antal förskolegårdar rustas upp, andra ljussätts och anslagen till barn i behov av särskilt stöd ökas. Stadsdelens fritidsgårdar rustas upp och utbudet av verksamheter och aktiviteter förstärks. Inom äldreomsorgen vidtas åtgärder av engångskaraktär för att öka trivseln och livskvalitén på våra boenden och ytterligare platser åstadkoms genom ombyggnationer.

Majoritetens ambition är att ytterligare utveckla stadsdelens verksamheter. Den budget för Stockholms stad som presenterades föregående vecka ger goda möjligheter för detta. Nya resurser tillförs förskolan, skolan och äldreomsorgen samtidigt som valfriheten förstärks och skatten sänks.

Trots att konjunkturen nu har mattats av något står Stockholm till följd av en ansvarsfull ekonomisk politik väl rustat.”

§ 5

System för intern kontroll

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till system för intern kontroll.

Ärendet

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning är varje nämnd ansvarig för att se till att ett system för intern kontroll upprättas. Förvaltningen redovisar ett förslag till system för intern kontroll vid Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 28 augusti 2008.

Dnr 331-2008-100

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 6

Förslag till detaljplan för Domkraften 4 i stadsdelen Örby, S-Dp 2007-36231-54 – svar till stadsbyggnadsnämnden

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som yttrande till stadsbyggnadsnämnden.

Ärendet

Fastigheten Domkraften 4 är belägen i norra delen av villastaden Örby, korsningen Gamla Huddingevägen/Björnlundavägen. Planförslaget innebär att den del i gällande plan som är kvartersmark för industri ändras till bostadsändamål. Inom fastigheten kommer ca 18 lägenheter att rymmas. Lägenheterna ska utformas med åtgärder så att minimikraven för detaljplaner och trafikbuller uppfylls. Möjligheterna att ordna en tyst sida för samtliga lägenheter ska särskilt uppmärksammas.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 27 augusti 2008.

Dnr 407-2008-300

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 7

Återuppbyggnad av nedbrunnen förskola i Stureby - genomförandeärende

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningen får i uppdrag att beställa återuppbyggnad av den nedbrunna förskolan på Rothuggsvägen 19-21 i Stureby i enlighet med offert från SISAB daterad 2008-08-21.

Ärendet

Förvaltningen har utrett möjligheten att återuppbygga den nedbrunna förskolan på Rothuggsvägen 19-21 och har tillsammans med SISAB arbetat fram ett förslag på en ny förskola med 5 avdelningar.

Återuppbyggnaden av den nya förskolan har inriktats på förskoleverksamhet men är utformad så att även godkänd standard för skollokaler uppfylls i enlighet med kommunfullmäktiges ambition om ett effektiva utnyttjande av lokaler för pedagogisk verksamhet.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 21 augusti 2008.

Dnr 400-2008-400

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 8

Inrättande av ny förskola med fem avdelningar på Årstavägen 56A - genomförandeärende

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningen får i uppdrag att beställa en ny förskola om fem avdelningar på Årstavägen 56 A – genomförandeärende.

Ärendet

Förvaltningen har utrett möjligheten att öppna en ny förskola i förvaltningens förra lokaler med adress Årstavägen 56 A. För att på sikt kunna tillgodose det ökande barnantalet i Årsta förslås att förvaltningen ges i uppdrag att av Familjebostäder som äger fastigheten, beställa en ny förskola på Årstavägen 56 A med fem avdelningar i enlighet med den programhandling som är framtagen under utredningen.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 21 augusti 2008.

Dnr 401-2008-400

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 9

Utebliven trädplantering i Vantörs parker – svar på skrivelse

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar på skrivelse.

Ärendet

Nämnden hade uppdragit åt förvaltningen att besvara skrivelse från Jonas Eklund (mp) om det gällande parkskötselavtalet för Vantör som tecknades 2002-01-09 och den kompletteringsplantering som enligt avtalet ska ske. Förvaltningen har begärt en skriftlig redogörelse från entreprenören om hur många träd som har planterats och var dessa är placerade. Förvaltningen återkommer i frågan när denna redogörelse inkommit och analyserats.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 28 augusti 2008.

Dnr 306-2008-000

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 10

Verksamhetsuppföljningar av vård- och omsorgsboenden – svar på skrivelse

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar på skrivelsen

Ärendet

Nämnden hade efter skrivelse från Magnus Dannqvist m.fl. (s) Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp) uppdragit åt förvaltningen att besvara en skrivelse om verksamhetsuppföljningar inom vård- och omsorgsboenden. Förvaltningen redovisar vilka verksamheter i stadsdelen som omfattas av Enskede-Årsta-Vantörs uppföljningsansvar samt besvarar frågor gällande uppföljning av Gammeluddshemmet och Tussmötegården.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 16 juni 2008.

Dnr 305-2008-000

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 11

Inspektion från Arbetsmiljöverket av biståndshandläggarnas arbetssituation – svar på skrivelse

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar på skrivelsen

Ärendet

Nämnden hade efter skrivelse från Rosa Lundmark (v), Magnus Dannqvist m.fl. (s), Jonas Eklund (mp) uppdragit åt förvaltningen att besvara skrivelse med anledning av Arbetsmiljöverkets inspektion av biståndshandläggarnas arbetssituation.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 20 augusti 2008.

Dnr 425-2008-000

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 12

Fyllnadsval till stadsdelsnämndens pensionärsråd 2008

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd utser Anita Jonsson till ny ledamot för PRO Årstaplan istället för Elsa Clevinge till pensionärsrådet i enlighet med föreningens nominering.

Ärendet

Stadsdelsnämnden pensionärsråd är ett rådgivande organ i allmänna frågor som berör äldres levnadsförhållanden. Ny ledamot föreslås efter ledamot som flyttat från stadsdelen,

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 29 augusti 2008.

Dnr 417-2008-000

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 13

Redovisning av fokusgrupper med personer som regelbundet besöker träfflokalen Flotten, socialpsykiatrin Enskede-Årsta-Vantör

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Redovisningen godkänns och läggs till handlingarna

Ärendet

Socialpsykiatrin följer kontinuerligt upp sina verksamheter vid regelbundna husmöten i de olika verksamheterna och genom enkäter. För att ytterligare fördjupa kunskapen om hur brukarna ser på socialpsykiatrins verksamheter och vad som behöver förbättras i verksamheterna genomför förvaltningen under 2008 flera fokusgrupper. En fokusgrupp kan liknas vid en strukturerad gruppintervju.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 10 juli 2008.

Dnr 260-2008-500

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 14**Granskning av privata hemtjänstföretag i Stockholm- svar på skrivelse****Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut**

Förvaltningens tjänsteutlåtande återopas som svar på skrivelsen.

Ärendet

Nämnden hade efter skrivelse från Magnus Dannqvist m.fl. (s), Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp) uppdragit åt förvaltningen att besvara skrivelse gällande granskning av privata hemtjänstföretag i stadsdelen, hur de lever upp till kommunens kvalitetskrav och de ingångna avtal som förvaltningen är ålagd att följa upp. Stadsdelen har från och med i juni 2008 av äldrenämnden, som genomfört upphandling av enskilda hemtjänstutförare, tilldelats uppföljningsansvar för fem privata utförare. Uppföljning kommer att genomföras utifrån en mall som är lika för alla stadsdelsförvaltningar, resultatet redovisas för nämnden.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 26 juni 2008.

Dnr 304-2008-000

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp)

”Vi tackar förvaltningen för redogörelsen och vill samtidigt säga att vi anser att stadens uppföljningar i fortsättningen även ska innefatta ekonomiska aspekter. Att företag som arbetar i enskilda människors hem, på uppdrag av samhället, är seriösa och sköter sina ekonomiska åtaganden är viktigt inte bara för Stockholms stad utan även för de äldre som tar emot anställda från dessa företag i sina hem.”

§ 15

Medborgarförslag - delegation till förvaltningschefen

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Nämnden bordlägger ärendet till nästa sammanträde

Ärendet

Förvaltningen hade i tjänsteutlåtande från den 1 september 2008 förslagit att nämnden delegerar till förvaltningschefen att besluta om hur de medborgarförslag som inkommer till nämnden skall hanteras.
Dnr 424-2008-002

Yrkande

Ordföranden Andreas Stureson (kd), ledamoten Marie Ljungberg Schött m.fl. (m), tjänstgörande ersättaren Peter Backlund (fp) yrkade bordläggning av ärendet.

§ 16

Närvarorätt vid nämndens slutna sammanträden

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Nämnden godkänner närvaro av Saeid Rastegar och Martin Sleet under nämndens slutna sammanträdesdel.

Ärendet

Vid nämndens sammanträden behandlas vissa ärenden under en sluten del, då inte allmänheten, personalföreträdare eller ej berörda tjänstemän har rätt att närvara. Under den delen behandlas ärenden med myndighetsutövning eller annan sekretess. För att handha mikrofoner och ljudanläggning krävs dock närvaro av den vaktmästare som för kvällen svarar för detta. Förvaltningen föreslår därför att nämnden fattar ett generellt beslut att godkänna närvaro under nämndens slutna del.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 1 september 2008.

Dnr 423-2008-000

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 17

Motion om ungdomsparlamentets motion om rasism – svar till kommunstyrelsen

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som yttrande till kommunstyrelsen

Ärendet

I motionen yrkar socialdemokraterna att kommunfullmäktige efter sedvanlig beredning ges möjlighet att i sak ta ställning till de förslag som framförs i motionen från ungdomsparlamentet om rasism i samhället. Förvaltningen har inga synpunkter på motionen men framhåller betydelsen av att ungdomar ges möjlighet att delta i politiken och ges möjlighet att påverka.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 1 september 2008.

Dnr 328-2008-006

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 18

Tillsyn av mun- och tandvården för personer som vistas på särskilt boende för äldre i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning – svar till Socialstyrelsen

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas som svar till Socialstyrelsen.

Ärendet

Socialstyrelsen har genomfört en verksamhetstillsyn av tandvården vid Enskededalens servicehus och vid Stureby vård- och omsorgsboende och pekar på brister som att det saknas mål för mun- och tandvård. Förvaltningen kommer i samband med verksamhetsplan för 2009 att arbeta fram mål för mun och tandvård samt arbeta fram lokala riktlinjer för munhälsovård inklusive uppsökande tandvård.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 27 juni 2008.

Dnr 156-2008-602

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl. (s), ledamöterna Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp).

”Vi ser positivt på att verksamhetsplanen för 2009 kommer att innefatta mål för mun- och tandvård. Att ha friska tänder och ett friskt tandkött betyder mycket för livskvaliteten och måste vara ett prioriterat område inom vården och omsorgen om äldre.

Vi vill särskilt påpeka att det är angeläget att målen även omfattar de personer i ordinärt boende som har rätt till uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård i hemmet.

Det är också viktigt att informationen till de äldre och deras anhöriga och vänner fungerar på ett tillfredsställande sätt. Socialstyrelsen har i en rapport från 2006 slagit fast att förmånerna kring mun- och tandvård - Uppsökande verksamhet och Nödvändig tandvård - är dåligt kända bland dem som omfattas av dem. Här finns också behov

av kompetensutveckling hos de personalgrupper som arbetar närmast den äldre.”

§ 19

Yttrande över inspektionsmeddelande från Arbetsmiljöverket- inspektion av beställarenheten inom äldreomsorgen – svar till Arbetsmiljöverket

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas som svar på inspektionsmeddelandet.

Ärendet

Arbetsmiljöverket har genomfört en inspektion av beställarenheten inom äldreomsorgen. Inspektionen avsåg att kontrollera hur enheten arbetar med det systematiska arbetsmiljöarbetet. Brister och krav framfördes om fördelning av arbetsmiljöuppgifter samt rutiner. Förvaltningen ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits med anledning av de brister och krav som arbetsmiljöverket påtalat vid inspektionen.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 14 augusti 2008.

Dnr 118-2008-204

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 20**Värdigt liv i äldreomsorgen – svar till kommunstyrelsen****Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut**

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet Värdigt liv i äldreomsorgen (SOU 2008:51). Utredningens samlade förslag och bedömningar syftar alla till att höja kvaliteten för de äldre och att underlätta äldreomsorgens fortsatta förändrings- och förbättringsarbete. Förvaltningen är positiv till utredningens samlade förslag gällande värdighetsgaranti för vård och omsorg om äldre kvinnor och män

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 19 september 2008.

Dnr 333-2008-006

Yrkanden

Ordföranden Andreas Sturesson (kd), ledamöterna Marie Ljungberg Schött m.fl. (m), tjänstgörande ersättaren Peter Backlund (fp) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl.(s) och ledamoten

Rosa Lundmark (v), yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Jonas Eklund (mp) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Vice ordföranden Magnus Dannqvist, ledamöterna Mervi Mäkinen Andersson, Lennart Pöppel, Sonja Mogert alla (s) och ledamoten Rosa Lundmark (v) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

” Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas delvis som yttrande till kommunstyrelsen.

Därutöver vill vi framföra följande.

Det är anmärkningsvärt och lite sorgligt att det har ansetts nödvändigt att utreda och föreslå en särskild lagstiftning för att Sveriges äldre invånare ska få en värdig behandling när de behöver samhällets stöd och omsorg. Det är knappast möjligt att lagstiftningsvägen kommendera fram en viss människosyn eller önskvärda attityder till äldre och åldrande.

Grundförutsättningarna för att bedriva en god äldreomsorg är bemanning och resurser och att det är synd att utredningen inte tar upp detta. En annan grundförutsättning är också att staden behåller sin kontroll över äldreomsorgen och inte planlöst privatiserar all verksamhet utan att ha tillräcklig kontroll och insyn över den privatiserade verksamheten.

För att ett värdigt sätt att bemöta våra äldre ska få ett verkligt genomslag i äldreomsorgen krävs god utbildning, regelbunden handledning och en ökad bemanning som gör att våra medarbetare orkar såväl fysiskt som psykiskt att ge de äldre ett gott bemötande.

Oavsett kommunal eller privat bedriven äldreomsorg ska äldre kunna känna sig trygga med att verksamheten håller en hög kvalitet och har tillräckliga resurser för att bedriva en god verksamhet. Så är tyvärr inte fallet idag.

Vi tycker att förslaget om ett nationellt instrument för biståndsbedömningen för att uppnå likvärdiga bedömningar över landet, oberoende av kommuners och nämnders ekonomiska situation, är mycket bra.

I likhet med äldreförvaltningen och KPR är vi mycket tveksamma till lagstiftning om skadeståndsliknande ersättning till enskilda personer. De resurser som finns anser vi ska användas till att bedriva en god verksamhet!

Alla kan vara överens om att det är mycket viktigt att höja kvaliteten i äldreomsorgen. Någon har sagt att det sätt på vilket vi behandlar våra äldre säger något om det samhälle vi lever i. Självfallet ska våra äldre liksom alla andra som har behov av socialtjänstens stöd bemötas på ett respektfullt sätt med hänsyn till den personliga integriteten. En av socialtjänstlagens grundläggande utgångspunkter är också allas lika värde. Det är därför positivt om utredningens förslag kan leda till förbättringar i bemötandet av våra äldre.”

Däremot beklagar vi att utredningen inte tar upp grundförutsättningarna för att bedriva en god äldreomsorg, nämligen att politikerna beslutar om tillräckliga resurser för att svara mot mål och åtaganden.

Självfallet ska äldre kunna påverka innehåll, vem som ger hjälpen och hur den utförs. Vi är därför positiva till en ny bestämmelse i socialtjänstlagen om att den äldre ska kunna välja när och hur insatserna ska ges. Om en ny bestämmelse ska göra skillnad krävs att den blir så tydligt formulerad att den ger den äldre större kontroll över sin egen tillvaro.”

Ledamoten Jonas Eklund (mp) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

” Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas delvis som yttrande till kommunstyrelsen.

Därutöver anförs följande.

Utredningen föreslår att en särskild nationell värdegrund för äldreomsorgen ska regleras i lag. I den mån den nuvarande socialtjänstlagen behöver förtydligas för att ge klart uttryck för att äldre människor har rätt till ett gott bemötande inom äldreomsorgen är det förstås välkommet att detta görs.

Det är däremot orimligt att förvänta sig att en statlig satsning på utbildning av äldreomsorgens chefer i en ”nationell värdegrund” för äldreomsorgen i sig ska avhjälpa de kvalitetsproblem som finns, även om kompetenta chefer är en viktig faktor i kvalitetsarbetet. Minst lika viktigt är att det finns tillräcklig bemanning av personal med relevant utbildning för sina uppgifter, kontinuerlig handledning och vidareutbildning samt tid och möjlighet för diskussion och reflektion på arbetsplatserna.

Arbetsidsförkortning, en fungerande företagshälsovård samt möjlighet till friskvård och motion på jobbet är åtgärder som kan hjälpa äldreomsorgen att locka och behålla engagerade anställda som kan ge god vård och omsorg. Sammantaget kräver dessa åtgärder naturligtvis ett budgettillskott till äldreomsorgen.

Att införa ett bemyndigande för kommunerna att betala ersättning för uteblivna insatser och brister i omsorgen framstår som rimligt. I första hand ska dock kommunens resurser gå till att säkerställa en god vård och omsorg. För att undvika en omfattande administration bör en eventuell ersättning i första hand utgå vid allvariga fel eller

kränkande behandling, eller i form av nedsatt avgift vid t.ex. utebliven hemtjänst. Det behövs en mer djupgående utredning av formerna för ersättningen och hur den förhåller sig till rätten till skadestånd i avtalsförhållanden och på grund av brott.

Förslaget att införa en uttrycklig bestämmelse om att äldre personer ska kunna påverka hur och när insatserna inom äldreomsorgen utförs är positivt. Det ska ändå påpekas att respekten för den enskildes rätt att bestämma över sitt eget liv ska genomsyra all socialtjänst.”

Särskilt uttalande

Ordföranden Andreas Stureson (kd), ledamoten Marie Ljungberg Schött m.fl. (m) och tjänstgörande ersättaren Peter Backlund (fp) ”Det är önskvärt och välkommet att en särskild värdighetsgaranti införs gällande vården och omsorgen om våra äldre. En värdighetsgaranti kan på ett enkelt sätt tydliggöra för de äldre och deras närstående vilken vård och omsorg de kan förvänta sig av utföraren. Värdighetsgarantin kan också aktivt bidra till ett ökat inflytande, delaktighet och valfrihet för den enskilde. Vidare är den ett viktigt instrument för att tillse att den vård och omsorg som ges är av god kvalitet och väl anpassad för den enskilda individen.”

§ 21

Livskvalitet på äldreboendet, granskning av stadens vård- och omsorgsboenden för äldre – svar till Revisionskontoret

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar till revisionskontoret.

Ärendet

Stadens revisorer har granskat ett antal vård- och omsorgsboenden för äldre inom stadsdelsförvaltningarna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör och Södermalm. Syftet har varit att bedöma om äldre med behov av social stimulans och stöd i sociala aktiviteter, fått detta tillgodosett i enlighet med kommunfullmäktiges ambition att staden ska fokusera på ökad livskvalitet för äldre, bland annat genom större socialt innehåll i verksamheten.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 4 september 2008.

Dnr 303-2008-102

Yrkanden

Ordföranden Andreas Stureson (kd), ledamoten Marie Ljungberg Schött m.fl. (m), tjänstgörande ersättaren Peter Backlund (fp) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Magnus Dannqvist m.fl.(s), ledamöterna Rosa Lundmark (v) och Jonas Eklund (mp) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordföranden Magnus Dannqvist, ledamöterna Mervi Mäkinen Andersson, Lennart Pöppel, Sonja Mogert alla (s), Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

” Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas delvis som yttrande till kommunstyrelsen.

Därutöver vill vi framföra följande.

Vi är tyvärr inte förvånade över iakttagelserna i revisionsrapporten. I rapport efter rapport till stadsdelsnämnden läser vi att situationen markant försämrats under de senaste besparingsåren. Vi undrar hur illa läget ska behöva bli innan äldreborgarrådet och den borgerliga majoriteten reagerar. Gång på gång kommer rapporter om bristerna inom äldreomsorgen och som Revisionskontoret påpekar så finns det ”ett gap mellan de politiska ambitionerna och verkligheten för de äldre på stadens vård- och omsorgsboenden”.

Om vi ska få bättre livskvalitet på äldreboenden krävs att staden anvisar mer resurser. Mål om utevistelser, trevliga måltider, personliga pratstunder och social samvaro med kultur och underhållning kräver att det finns mer personal. Dessutom krävs att personalen är kunnig och empatisk för att förstå också vad en gravt dement person behöver för sitt välbefinnande. Individuella planer är ett måste om individens behov ska tillgodoses. Vi vill också se en uppföljning av revisionens påpekanden och hur åtgärder som vidtas ska kontrolleras. ”

§ 22

Nämndens frågor

Utskick av T2an till pensionärsrådet

Vice ordföranden Magnus Dannqvist (s) påtalade att nämndens pensionärsråd inte kunnat ta del av tertialrapporten före sitt sammanträde utan fått detta utdelat vid mötet.

Förvaltningen kommer att uppmärksamma detta och låta sena ärenden gå med bud även till råden.

§ 23

Stadsdelsdirektörens information

Verksamhetsplan och budget 2009.

Stadsdelsdirektören Gillis Hammar inbjöd nämnden till beredningsmöten den 24 november och den 2 december 2008 kl. 17.00.

§ 24

Anmälningssärenden

1. Inkomna skrivelser, protokollsutdrag m.m. se pärm
2. Tjänstemannabeslut enligt delegationsförteckning
3. Balanslista över nämndens skrivelser, frågor
4. Protokoll från nämndens pensionärsråds sammanträde
5. den 11 september 2008
6. Protokoll från nämndens handikappråds sammanträde
7. den 11 september 2008
8. Protokoll från skyddskommitténs sammanträde den 9 september 2008.

Anmälningssärendena läggs till handlingarna.